

2023/2109

12.10.2023

KOMMISSIONENS BESLUT (EU) 2023/2109

av den 10 oktober 2023

om inrättande av kommissionens expertgrupp för den mänskliga dimensionen av det gemensamma europeiska luftrummet och om upphävande av beslut C(2017) 7518

EUROPEISKA KOMMISSIONEN HAR ANTAGIT DETTA BESLUT

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt,

med beaktande av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 549/2004 av den 10 mars 2004 om ramen för inrättande av det gemensamma europeiska luftrummet (*ramförordningen*) ⁽¹⁾, särskilt artikel 10, och

av följande skäl:

- (1) Enligt artikel 10 i förordning (EG) nr 549/2004 ska medlemsstaterna och kommissionen säkerställa att samråd sker med intressenter, inbegripet representativa yrkesorganisationer, om genomförandet av det gemensamma europeiska luftrummet.
- (2) I detta sammanhang omfattar den så kallade mänskliga dimensionen av det gemensamma europeiska luftrummet tekniska och operativa förändringar av arbetsmetoder och förfaranden som påverkar enskilda personer och grupper av aktörer när det gemensamma europeiska luftrummet genomförs. Arbetsförhållanden och andra sociala aspekter av flygledningstjänsten behandlas i den kommitté som inrättades genom kommissionens beslut 98/500/EG ⁽²⁾.
- (3) Det har funnits ett varaktigt behov av en unionsövergripande samrådsmekanism som tillhandahåller sakkunskap om den mänskliga dimensionen av det gemensamma europeiska luftrummet, utan att det påverkar det arbete som har gjorts om genomförande av bestämmelserna om flygledningstjänster/flygtrafiktjänster (ATM/ANS) inom ramen för Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/1139 ⁽³⁾. År 2017 inrättade därför kommissionen en rådgivande expertgrupp om den mänskliga dimensionen av det gemensamma europeiska luftrummet ⁽⁴⁾.
- (4) Beslutet som inrättade expertgruppen om den mänskliga dimensionen av det gemensamma europeiska luftrummet bör upphävas och ersättas med ett nytt beslut för att säkerställa överensstämmelse med kommissionens beslut C(2016) 3301 ⁽⁵⁾ om de övergripande reglerna för inrättade av kommissionens expertgrupper och deras verksamhet. I synnerhet behövs ändringar vad gäller medlemskap i gruppen och dess ordförandeskap. Även möjlighet för observatörer att delta bör läggas till för att diversifiera gruppens sakkunskap.
- (5) Regler för hur gruppens medlemmar får lämna ut information bör fastställas.
- (6) Personuppgifter bör behandlas i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/1725 ⁽⁶⁾.

⁽¹⁾ EUT L 96, 31.3.2004, s. 1.

⁽²⁾ Kommissionens beslut 98/500/EG av den 20 maj 1998 om inrättande av branschvisa dialogkommittéer för att främja dialogen mellan arbetsmarknadens parter på europeisk nivå (EUT L 225, 12.8.1998, s. 27).

⁽³⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/1139 av den 4 juli 2018 om fastställande av gemensamma bestämmelser på det civila luftfartsområdet och inrättande av Europeiska unionens byrå för luftfartssäkerhet, och om ändring av Europaparlamentets och rådets förordningar (EG) nr 2111/2005, (EG) nr 1008/2008, (EU) nr 996/2010, (EU) nr 376/2014 och direktiv 2014/30/EU och 2014/53/EU, samt om upphävande av Europaparlamentets och rådets förordningar (EG) nr 552/2004 och (EG) nr 216/2008 och rådets förordning (EEG) nr 3922/91 (EUT L 212, 22.8.2018, s. 1).

⁽⁴⁾ Kommissionens beslut C(2017) 7518 av den 21 november 2017: *Establishing an expert group on the human dimension of the single European sky* (inte översatt till svenska).

⁽⁵⁾ Kommissionens beslut C(2016) 3301 av den 30 maj 2016 om de övergripande reglerna för inrättade av kommissionens expertgrupper och deras verksamhet.

⁽⁶⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/1725 av den 23 oktober 2018 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter som utförs av unionens institutioner, organ och byråer och om det fria flödet av sådana uppgifter samt om upphävande av förordning (EG) nr 45/2001 och beslut nr 1247/2002/EG (EUT L 295, 21.11.2018, s. 39).

- (7) För att säkerställa kontinuitet i expertgruppen om den mänskliga dimensionen av det gemensamma europeiska luftrummet bör kommissionens beslut C(2017) 7518 upphävas tre månader efter att detta beslut har trätt i kraft för att ge tillräckligt med tid för att utse den nya expertgruppens medlemmar.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Innehåll

Härmed inrättas kommissionens expertgrupp om den mänskliga dimensionen av det gemensamma europeiska luftrummet (gruppen).

Artikel 2

Uppgifter

Gruppen ska ha till uppgift att

- a) bistå kommissionen med expertråd om genomförandet av det gemensamma europeiska luftrummet kring åtgärder som har betydande konsekvenser för den mänskliga dimensionen,
- b) underlätta samarbete och samordning mellan kommissionen och berörda intressenter om frågor som rör genomförandet av unionens lagstiftning, program och politikområden för det gemensamma europeiska luftrummet, i synnerhet den mänskliga dimensionen, samt
- c) säkerställa utbyte av sakkunskap, erfarenheter och god praxis mellan medlemmarna vad gäller den mänskliga dimensionen av det gemensamma europeiska luftrummet.

Artikel 3

Medlemmar

1. Medlemmar ska vara enskilda personer som utnämnts med ett personligt mandat, samt organisationer med kunskap och erfarenhet om den mänskliga dimensionen av det gemensamma europeiska luftrummet.
2. Medlemmar med personligt mandat ska agera oberoende och i det allmännas intresse.
3. Organisationerna ska utse sina företrädare och ska säkerställa att dessa tillhandahåller sakkunskap på hög nivå.
4. Medlemmar som inte längre aktivt kan medverka vid expertgruppens överläggningar, och som enligt kommissionens generaldirektorat för transport och rörlighet (GD Transport och rörlighet) inte iakttar bestämmelserna i artikel 339 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt eller som avgår, ska inte längre inbjudas att delta i gruppens möten och får bytas ut under den tid som återstår av deras mandatperiod.

Artikel 4

Urvalsprocess

1. Urvalet av medlemmar till gruppen ska ske genom en öppen ansökningsomgång som ska offentliggöras i kommissionens register över expertgrupper och liknande organ (*registret över expertgrupper*). Ansökningsomgången får även offentliggöras på andra sätt, bland annat via särskilda webbplatser. I meddelandet om ansökningsomgång ska urvalskriterierna anges tydligt, bland annat vilken sakkunskap som krävs och vilka intressen som ska företrädas med hänsyn till det arbete som ska utföras. Ansökningsperioden ska vara minst fyra veckor lång.

2. Enskilda personer som ansöker om att utnämnas till medlemmar i gruppen med personligt mandat ska uppge alla omständigheter som kan ge upphov till en intressekonflikt. Kommissionen ska i synnerhet kräva att dessa personer lämnar in en intresseförklaring i form av standardformuläret för expertgrupper ⁽⁷⁾, tillsammans med en aktuell meritförteckning (CV), som en del av ansökan. För att en medlem ska kunna utses med ett personligt mandat ska en vederbörligen ifylld intresseförklaring lämnas in. Bedömningen av om det föreligger en intressekonflikt ska genomföras i enlighet med kommissionens övergripande regler för expertgrupper (*de övergripande reglerna*) ⁽⁸⁾.
3. Organisationer måste vara registrerade i öppenhetsregistret för att kunna utses.
4. Gruppledammarna ska utnämnas av generaldirektören för GD Transport och rörlighet bland sökande med kompetens inom de områden som anges i artikel 2 och som har lämnat in en intresseanmälan i samband med ansökningsomgången.
5. Medlemmarna ska utses på fem år. De ska ha kvar sina uppdrag till dess att deras mandatperiod löper ut eller till dess att de ersätts. Mandatperioden får förnyas.
6. GD Transport och rörlighet får upprätta en reservlista på lämpliga kandidater som kan användas för att utse ersättare för medlemmarna. GD Transport och rörlighet ska tillfråga de sökande innan deras namn förs upp på reservlistan.

Artikel 5

Ordförande

Gruppen ska välja en ordförande och en vice ordförande bland dess medlemmar med enkel majoritet för en period på ett år som kan förnyas en gång.

Artikel 6

Verksamhet

1. Gruppen ska verka på begäran av dess ordförande, med samtycke från GD Transport och rörlighet, och i enlighet med de övergripande reglerna och gruppens arbetsordning ⁽⁹⁾.
2. Gruppens möten ska i princip hållas i kommissionens lokaler eller virtuellt, beroende på omständigheterna.
3. Tjänstemän från GD Transport och rörlighet ska delta på mötena och tillhandahålla stöd och sekretariat ⁽¹⁰⁾. Även tjänstemän från andra kommissionsavdelningar med intresse av överläggningarna får delta.
4. Efter överenskommelse med GD Transport och rörlighet får gruppen med enkel majoritet besluta att överläggningarna ska vara offentliga.
5. Protokollen om diskussionerna kring varje enskild punkt på dagordningen och de yttranden som gruppen avger ska vara ändamålsenliga och fullständiga. Protokollen ska föras av sekretariatet under ordförandens överinseende.
6. I möjligaste mån ska gruppen anta sina yttranden, rekommendationer eller rapporter med konsensus. Om en omröstning hålls, avgörs den med enkel majoritet av medlemmarna. Medlemmar som har röstat emot eller avstått från att rösta ska ha rätt att sammanfatta motiven till sin ståndpunkt och bifoga dem till yttrandena, rekommendationerna eller rapporterna.

⁽⁷⁾ C(2016) 3301, artikel 11 och bilaga 4 (inte översatt till svenska).

⁽⁸⁾ Se ovan.

⁽⁹⁾ Se artikel 10.

⁽¹⁰⁾ Sådana tjänster får tillhandahållas av en extern uppdragstagare under GD Transport och rörlighets överinseende.

Artikel 7

Arbetsgrupper

1. GD Transport och rörlighet får inrätta arbetsgrupper som ska granska specifika frågor enligt direktiv från GD Transport och rörlighet. Arbetsgrupperna ska handla i enlighet med de övergripande reglerna och ska rapportera till gruppen. De ska upplösas så snart de har fullgjort sina uppdrag.
2. Medlemmar i arbetsgrupperna som inte är medlemmar i expertgruppen ska väljas ut på grundval av en offentlig ansökningsomgång i enlighet med artikel 5 och de övergripande reglerna.

Artikel 8

Inbjudna experter

GD Transport och rörlighet får bjuda in experter, med särskild sakkunskap om en fråga som står på dagordningen, att tillfälligt delta i gruppens arbete. De ska inte ha rösträtt.

Artikel 9

Observatörer

1. Enskilda personer, organisationer eller andra offentliga organ än medlemsstaternas myndigheter får ges observatörsstatus, i enlighet med de övergripande reglerna, genom direkt inbjudan från GD Transport och rörlighet.
2. Organisationer och offentliga organ som utnämns till observatörer ska utse sina företrädare.
3. Ordföranden får ge observatörer och deras företrädare tillstånd att delta i gruppens och dess arbetsgruppers diskussioner och tillhandahålla sakkunskap. De får emellertid inte ges rösträtt och får inte delta i formuleringen av expertgruppens eller dess arbetsgruppers rekommendationer eller råd.

Artikel 10

Arbetsordning

På förslag av och enligt överenskommelse med GD Transport och rörlighet ska gruppen anta sin arbetsordning med enkel majoritet, på grundval av standardarbetsordningen för expertgrupper, i enlighet med de övergripande reglerna. Undergrupperna ska handla i överensstämmelse med gruppens arbetsordning.

Artikel 11

Tystnadsplikt och hantering av säkerhetsskyddsklassificerade uppgifter

Gruppens medlemmar och deras företrädare, liksom inbjudna experter och observatörer, omfattas av tystnadsplikt som genom fördragen och deras genomförandebestämmelser binder samtliga medlemmar av unionens institutioner och institutionernas anställda, samt av kommissionens säkerhetsbestämmelser för skydd av säkerhetsskyddsklassificerade unionsuppgifter som fastställts i kommissionens beslut (EU, Euratom) 2015/443 ⁽¹⁾ och 2015/444 ⁽¹²⁾. Vid överträdelse av dessa bestämmelser får kommissionen vidta lämpliga åtgärder.

⁽¹⁾ Kommissionens beslut (EU, Euratom) 2015/443 av den 13 mars 2015 om säkerhet inom kommissionen (EUT L 72, 17.3.2015, s. 41).

⁽¹²⁾ Kommissionens beslut (EU, Euratom) 2015/444 av den 13 mars 2015 om säkerhetsbestämmelser för skydd av säkerhetsskyddsklassificerade EU-uppgifter (EUT L 72, 17.3.2015, s. 53).

Artikel 12

Öppenhet

1. Expertgruppen och dess arbetsgrupper ska registreras i kommissionens register över expertgrupper och liknande organ (*registret över expertgrupper*).
2. Följande uppgifter om expertgruppens och arbetsgruppernas sammansättning ska offentliggöras i registret över expertgrupper:
 - Namnen på de medlemmar som utnämnts med personligt mandat.
 - Namnen på de organisationer som är medlemmar. Det måste framgå vilka intressen som företräds.
 - Namn på observatörer.
3. Alla relevanta handlingar, exempelvis dagordningar, protokoll och deltagarnas inlagor, ska göras tillgängliga i registret över expertgrupper. Dagordningen och andra relevanta bakgrundsdokument ska offentliggöras i god tid före mötet, och protokollet ska offentliggöras inom rimlig tid därefter. Undantag från offentliggörande ska endast medges när det bedöms att utlämnandet av en handling skulle undergräva skyddet för allmänna eller enskilda intressen i enlighet med artikel 4 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1049/2001 ⁽¹³⁾.

Artikel 13

Möteskostnader

1. Deltagarna i expertgruppernas och undergruppernas arbete ska inte få ersättning.
2. Kommissionen ska ersätta deltagare som deltar i gruppens möten för deras utgifter för resor och, när så är lämpligt, uppehälle, i enlighet med kommissionens beslut C(2007) 5858 ⁽¹⁴⁾ och efter förhandsgodkännande från GD Transport och rörlighet. Ersättningen ska betalas ut i enlighet med gällande regler inom kommissionen och inom ramen för tillgängliga anslag som tilldelas kommissionens avdelningar enligt det årliga förfarandet för tilldelning av medel.

Artikel 14

Upphävande

Beslut C(2017) 7518 av den 21 november 2017 om inrättande av en expertgrupp om den mänskliga dimensionen av det gemensamma europeiska luftrummet upphävs den 15 februari 2024.

Artikel 15

Detta beslut träder i kraft dagen efter det att det har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning*.

Utfärdat i Bryssel den 10 oktober 2023.

På kommissionens vägnar
Adina-Ioana VĂLEAN
Ledamot av kommissionen

⁽¹³⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1049/2001 av den 30 maj 2001 om allmänhetens tillgång till Europaparlamentets, rådets och kommissionens handlingar (EUT L 145, 31.5.2001, s. 43). Dessa undantag syftar till att skydda den allmänna säkerheten, militära angelägenheter, internationella relationer, den finansiella, monetära och ekonomiska politiken, enskilda personers privatliv och integritet, kommersiella intressen, domstolsförfaranden och juridisk rådgivning, inspektioner/utredningar/revisioner och institutionens beslutsförfarande.

⁽¹⁴⁾ Kommissionens beslut C(2007) 5858 av den 5 december 2007 om bestämmelser om ersättning för personer utanför kommissionen som har kallats i egenskap av experter.